

ПРОЛЕС ИНЖЕНЕРИНГ ООД	
1303 гр. София, бул. „Хр. Ботев“ №68	
Вх. №	119-00-144
Дата:	24.07.2015г

До г-н Росен Баненски
Директор на НППирин
ул. „България“ № 4, гр.Банско

Копие до: МОСВ

Копие до: Пролес Инженеринг

От Българска фондация Биоразнообразие, ул.Веслец 39-41 ет.4, ап.11, София 1202

Относно: Становище по проект на план за управление на Национален Парк „Пирин“ 2014-2023

Уважаеми дами и господа, Предлагаме на Вашето внимание следните два документа, като част отнашето становище по проект на план за управление на Национален Парк „Пирин“ 2014-2023:

1. Преглед на решенията на Комитета по световно наследство на ЮНЕСКО за Национален парк „Пирин“ като обект на световното наследство на ЮНЕСКО, които не са отразени или изпълнени с проекта за План за управление на Парка от 29.05.2015 г.
2. Преглед на неизпълнението на Заданието за разработване на План за управление на Национален парк Пирин за периода 2014-2023 година с акцент върху неизпълнението и противоречията с решенията на Комитета за световното наследство.

Въз основа на направените констатации в приложените два документа за значимо неизпълнение на Заданието и несъобразяване, и противоречие с решенията на Комитета за световното наследство следва проекта за План да бъде върнат на Изпълнителя и да не бъде одобряван в този му вид. По същество изразяваме съмнение, че документа може да бъде преработен в кратки срокове, така че да отговори на изискванията на Заданието и Решенията на Комитета за световното наследство, което предполага прекратяване на процедурата за разглеждане на ПУ и разработване на ПУ, който да се основава върху зониранието, нормите и режимите от ПУ от 2004г, като те бъдат съобразени с сегашното състояние на Националния парк Пирин.

С уважение:

Стефан Аврамов

Българска фондация Биоразнообразие

Приложение 1 към становище по проекта за План за управление на Национален парк Пирин 2014-2023

Преглед на решенията на Комитета по световно наследство на ЮНЕСКО за Национален парк „Пирин“ като обект на световното наследство, които не са отразени или изпълнени с проекта за План за управление на Парка от 29.05.2015 г.

1. Решение 34 COM 7B.19 на КСН от 34-та сесия – гр. Бразилия (2010г.)

“Комитетът за световно наследство,

5. Приканва настоятелно държавата-членка да гарантира, че новия план за управление, който ще бъде изготвен за периода след 2013 г., няма да разреши последващо развитие (строителство) с цел ски спорт, или изграждането на други съоръжения в обекта и в неговата буферна зона, така че същата да навлезе в рамките на обекта нито разширение на туристическата зона;”

Коментар: Проектът за ПУ не само не отговаря на това решение и не дава гаранции срещу бъдещо строителство, но предвижда разширение на туристическата зона в рамките на Обекта на световното наследство с 3086,7ха.

2. Решение : 34 COM 8B.5 на КСН от 34-та сесия – гр. Бразилия, Бразилия (2010г.)

“Комитетът за световно наследство,

4. Приема следната Декларация за изключителна универсална стойност

Необходими мерки за опазване и управление.

Обектът е под закрилата на българското законодателство, което би трябвало да осигури сигурна защита на неговата ценност включително и от разрастването и настъплението на строителни дейности в съседни територии. От първостепенно значение е това законодателство да бъде стриктно прилагано и спазвано от всички отговорни управленски органи в този регион.

...

Наложително е планът за управление на обекта да даде дългосрочен приоритет на дейности за опазване на природните ценности на Пирин и да забрани всякакво навлизане и въздействие свързано с развитие на ски туризъм, спортните състезания или друга неподходяща развойна дейност в рамките на обекта.”

Коментар: Проектът за ПУ не осигурява трайна защита на изключителната универсална стойност на обекта в противоречие с Декларация за изключителна универсална стойност и не забранява всякакво навлизане и въздействие свързано с развитие на ски туризъм, спортните състезания или друга неподходяща развойна дейност в рамките на обекта.

“9. Настоятелно призовава държавата - членка на Конвенцията да гарантира, че с новия план за управление на НП Пирин, който ще бъде разработен за периода след 2013г., няма да разреши последващо строителство, с цел развитие на ски спорт или строителство на други екологично неустойчиви съоръжения, в рамките на обекта на световното наследство и буферната му зона,

нито пък ще допусне разширение на буферната зона, така че същата да навлезе в обекта на световното наследство.”

Коментар: Съгласно последния вариант на проекта за ПУ, територията от парка, в която може да се застроява, се увеличава от 0.6 % на 73,8%.

3. Решение: 35 СОМ 7В.21 на КСН от 35-та сесия - гр. Париж , Франция (2011г.)

„Комитетът за световно наследство,

6. **Повтаря искането си** към държавата – членка, да гарантира, че с новият план за управление на НП Пирин, няма да позволи последващо развитие на ски или изграждане на други съоръжения в обекта и в буферната му зона, нито ще допусне разширяване на туристическия зона и навлизането ѝ в обекта на световното наследство;“

Коментар: Проектът за ПУ не само не отговаря на това решение и не дава гаранции срещу бъдещо строителство, но предвижда разширение на туристическата зона в рамките на Обекта на световното наследство с 3086,7ха.

„7. **Приканва** държава-членка да възложи независима оценка на капацитета на обекта на световното наследство и неговата буферна зона, с цел да се поставят ясни граници за използването на ски зона „Банско“;“

Коментар: Проектът за ПУ не представя исканата оценка на капацитета (по същество поемната способност) на обекта на световното наследство и буферната зона. С предложените припокриващи се зона за туризъм, буферна зона и зона за ... поддръжка на парковете и спортни съоръжения, заедно с припокриващите се режими на същите, се задават размити граници за ползване на ски зоните и се открива възможности за ново строителство.

4. Решение: 36 СОМ 7В.18 на КСН от 36-та сесия в гр. Санкт Петербург, Русия (2012г.)

„Комитетът за световно наследство,

5. **Настоява** държавата да гарантира, включително и чрез разпоредби в новия план за управление, че няма да разрешава развитието на ски спорт или други дейности с подобно значително въздействие, в други територии, в границите на обекта на световното наследство, извън вече изключените територии – ски зони Банско и Добринище;“

Коментар: Проектът за ПУ не само не отговаря на това решение и не дава гаранции срещу развитието на ски спорт или други дейности с подобно значително въздействие, в други територии, в границите на обекта на световното наследство, извън вече изключените територии – ски зони Банско и Добринище, а предвижда разширение на туристическата зона в рамките на Обекта на световното наследство с нови 3086,7ха.

„6. **Моли** държава - членка, да изпълнява препоръките на съвместната мисия за наблюдение на експерти от Центъра за световно наследство / IUCN и по-специално:

е) да ускори процеса и да обезпечи достатъчно ресурси, за да се гарантира, че новият план за управление на обекта е завършен и одобрен навреме, с цел прилагането му веднага след изтичане срока на действие на текущия план за управление през 2013 г.,

ж) да изготви подробни "Планове за изпълнение на туризма" за буферните зони над Банско и Добринище, консолидиращи съществуващите, одобрени и предвидени планове по прозрачен начин, и да гарантира, че тези буферни зони са категорична (ясна) част от новия план за управление;"

Коментар: Подобни планове за ... туризма, не само че не са изготвени, а проектът документа по никакъв начин не гарантира, че буферната зона е ясна част от плана за управление.

5. Решение: 37 COM 7B.17 на Комитет по световно наследство от 37-та сесия в Пном Пен, Камбоджа - 2013г.

«Комитетът за световно наследство,

4. Изисква от държавата-членка да гарантира, че предложеното изменение е в съответствие със Стратегията за развитие на устойчив туризъм от 2010 г, както и да въведе подходящи механизми за наблюдение върху въздействието на ски спорта и други дейности в буферната зона върху ОСН, както беше поискано от Комитета и мониторинговата мисия (2011г.), преди одобряването на предложеното изменение;

Коментар: Стратегията за развитие на устойчив туризъм от 2010г, не е отразена адекватно в проекта за ПУ, като предложеното зонироване и режими предвиждащи многократно увеличаване на туристическите зони, сеч и добив на дървесина в промишлени количества и строителство върху 73,8% от територията на Парка ще доведат до трайно увреждане и унищожаване на ресурса за развитие на устойчив туризъм.

5. Също така изисква, от държавата да извърши стратегическа екологична оценка за развитието на буферната зона, включително и да проведе консултации със заинтересованите страни, и **настоява** държавата да гарантира, че тези предложения няма да окажат отрицателно въздействие върху изключителната универсална стойност на обекта и по-специално върху неговата цялост;»

Коментар: Стратегическа екологична оценка не е представена към момента, а проектът за ПУ не гарантира по никакъв начин, че последващо развитие на буферната зона няма да окаже отрицателно въздействие върху изключителната универсална стойност на обекта и по-специално върху неговата цялост. Предвиденото разширение на Зоната за туризъм с нови 3086,7ха и предложените режими са предложения точно в обратната посока.

6. Решение 38 COM 7B.73 на Комитет за световно наследство в Доха, Катар (2014г.)

„Комитетът за световно наследство

3. Отбелязва информацията, предоставена от държавата - членка, че последващо развитие в буферната зона на обекта може да бъде разгледано в рамките на новия план за управление на Национален парк Пирин, като с оглед на потенциалните въздействия върху изключителното световно значение на обекта, **моли** държавата –членка да осигури новия план за управление на НП „Пирин“ да бъде предмет на екологична оценка преди приемането му, в съответствие с

Директивата на Европейския съюз за стратегическа екологична оценка, директивата на ЕС за местообитанията, както и кратките указания на Международния съюз за защита на природата (IUCN) за извършване на ОВОС в обекти на световното наследство;“

Коментар: Проектът за ПУ към момента не е подложен на процедура на Екологична оценка въпреки предвидените:

- 1) изграждането на въжени линии с дължина над 1000 метра;*
- 2) развитие на интензивно развъждане на риба;*
- 3) развитие на спортни или рекреационни комплекси извън урбанизирани територии с обща площ над 20 дка. Съгласно последния вариант на проекта на плана територията от парка, в която може да се застроява, се увеличава многократно.*

Заключение: Направените констатации по-горе налагат извода, че е необходимо основно преработване на проекта за ПУ на НП Пирин и приемането му в този вид би означавало включването на обекта в Списъка на световното наследство под заплаха, а това ще приравни България до страните, в които бушува военен конфликт или институциите са неспособни да се справят с прилагането на закона и опазването на световното наследство.

Приложение 2 към становище по проекта за План за управление на Национален парк Пирин 2014-2023

Преглед на неизпълнението на Заданието за разработване на План за управление на Национален парк Пирин за периода 2014-2023 година с акцент върху неизпълнението и противоречията с решенията на Комитета за световното наследство.

Информацията, коментарите и констатациите са представени според съответните части от заданието и съответно на Проекта за ПУ на НП Пирин.

Ч А С Т 1: ОПИСАНИЕ И ОЦЕНКА НА ПАРКА

1.3. ЗАКОНОВ СТАТУТ

Не е отразен адекватно статута на парка, като обект към международни конвенции и договорености като Конвенция за опазване на световното природно и културно наследство на ЮНЕСКО и по-специално всички решения на Комитета за световното наследство от 2010 година досега.

1.21. СОЦИАЛНА И ИКОНОМИЧЕСКА ОЦЕНКА

1.22.1. Урбанизирана среда

1.22.1.1. Оценка на функционалното зонироване и по-специално * Да се оцени зонироването и режимите, определени по План 2004 г., от гледна точка на съвместимост с предназначението, целите, зоните и режимите на Парка, определени със ЗЗТ.

В Част 1 на проекта ПУ – Описание и оценка на парка, т.1.7. съществуващо функционално зонироване и режими на обекта и т.1.22.1.1. Оценка на функционалното зонироване не са представени задоволителни аргументи за необходимостта от промяна в зонироването на парка и са използвани принципи за оценка противоречащи на целите на управление на националните паркове съгласно ЗЗТ. Въз основа на това в Част 3 – Норми, режими, условия и препоръки за осъществяване на дейностите са предложени необосновани значителни промени в зоните и техните режими, които предвиждат намаляване на Зоната за ограничаване на човешкото въздействие и нейното фрагментиране, увеличаване многократно на Зоната за туризъм, разрешаване на различни форми на строителство в 73,8% от територията на Парка, предвиждане на сечи на стопански количества дървесина и други.

1.22.1.2. Оценка на застроените територии и по специално в съответствие с Решение 35 СОМ 7В.21 - 2011г. на КСН от 35-та му сесия в Париж (2011г.), да се направи оценка на капацитета на буферната зона на ОСН

В проекта за ПУ не е направена оценка на капацитета на буферната зона в смисъл поемната способност на екосистемите и територията, а е заместена с информация за капацитета на съоръженията на ски зоните.

1.22.2. Социално-икономически условия

1.22.2.1. Оценка на рекреационната дейност

Не са оценени адекватно възможностите за развитие на туризма на база на Стратегията за развитие на устойчив туризъм, изготвена през 2010г. по Програмата за участие на ЮНЕСКО. В тази връзка не са оценени нарушенията на ландшафта и екосистемите от строежа на ски зона Банско, опасностите и заплахите от масово застрояване, увеличаване на сечите и едностранчивото прокарване на съоръжения и писти за ски спорт, което поотделно и комплексно води, и би довело до ново трайно унищожаване на ресурса и възможностите за осъществяване и развитие на устойчив туризъм.

1.22.4. Управление

Оценката на ефективността на изпълнение на План'04 по отношение на международно сътрудничество е неадекватна по отношение на Конвенция за опазване на световното наследство на ЮНЕСКО и особено във връзка с реалното състояние на обекта на световното наследство, и влиянието на неизпълнието на решенията на Комитета за световното наследство върху имиджа на парка и степента на участие в международни проекти и дейности.

Ч А С Т 2: ДЪЛГОСРОЧНИ ЦЕЛИ И ОГРАНИЧЕНИЯ

2.1. ДЪЛГОСРОЧНИ ЦЕЛИ

2.1.1. Определяне на главните цели

Определената Първа главна цел Съхраняване на Парка като обект на световното природно наследство не кореспондира в последствие с предложеното зонироване и режими в Част 3 на Проекта за ПУ.

*Пета главна цел Осигуряване на приходи за местните общности с предложеното първо направление противоречи на **Решение: 36 СОМ 7В.18 на КСН от 36-та сесия в гр. Санкт Петербург, Русия (2012г.)** с което Комитетът за световно наследство, ... Моли държавата - членка, да изпълнява препоръките на съвместната мисия за наблюдение на експерти от Центъра за световно наследство / IUCN и по-специално: а) да осигури ефективно и широкомащабно регионално планиране за икономическо развитие, и да гарантира, че няма да допуска (да разреши) развитие (реализирането на инвестиционни намерения), които надхвърлят капацитета на територията. Целта подчинява ПУ на национални/регионални/местни/общински стратегически документи свързани с развитието на туризма, спорта и рекреацията, които досега предвиждат многократно разширяване на ски зоните в парка и на практика, ако се осъществят, биха унищожили изключителната универсална стойност на обекта на световното наследство.*

2.1.2. Определяне на второстепенните цели и по специално *изпълнение на ангажименти, свързани с европейската интеграция и международно сътрудничество, произтичащи от международни споразумения и конвенции по които България е страна, в т.ч и обстоятелството, че НП е включен в две защитени зони ... че е включен в списъка на световното природно наследство на ЮНЕСКО,

Коментар: Важи същото като предходната точка.

ЧАСТ 3: НОРМИ, РЕЖИМИ, УСЛОВИЯ И ПРЕПОРЪКИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ

3.1. ЗОНИРАНЕ И ФУНКЦИОНАЛНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ЗОНИТЕ

*Проектът за ПУ не отговаря и не изпълнява Решение **36 COM 7B.18** от 36-та сесия на КСН на ЮНЕСКО, в гр. Санкт Петербург, Русия, юни –юли 2012г., според което Плана за управление трябва да гарантира, че няма да бъде допуснато развитие на ски спорт или други дейности с подобно значително въздействие върху природния комплекс, в границите на обекта на световното наследство, извън вече изключените територии – ски зони Банско и Добринище.*

5. Зона III - зона за туризъм.

*Предвижданите режими в Зоната за туризъм противоречат на целите определени със заданието и базови принципи за стандарти, обслужващи природосъобразния туризъм, като не се отчита в достатъчна степен и Стратегията за развитие на устойчив туризъм, изготвена през 2010г. по Програмата за участие на ЮНЕСКО. Също така многократното увеличаване на зоната за туризъм и навлизането в обекта на световното наследство противоречи на Решения **34 COM 7B.19, 34 COM 8B.5, 35 COM 7B.21, 36 COM 7B.18, 37 COM 7B.17** на Комитета за световното наследство.*

Липсват доказателства за трайно маркиране и поддържане на границата между обекта на световното наследство и буферните му зони (ски зона Банско и Добринище), определени съгласно План 2004 и решение 34 COM 8B.5 на КСН на ЮНЕСКО.

3.2.2. Строителство и инфраструктура

*С проекта за ПУ се предвижда и позволяват различни форми на строителство на 73,8 % от територията на Парка за разлика от досегашните 0,6%. Това противоречи на решения **34 COM 7B.19, 34 COM 8B.5, 35 COM 7B.21, 36 COM 7B.18, 37 COM 7B.17** на Комитета за световното наследство.*

4.3. ПРОЕКТИ

*Не е изпълнено искането в Решение **36 COM 7B.18** на КСН на ЮНЕСКО, да бъдат разработени подробни "Планове за развитие на туризма" за буферните зони над Банско и Добринище, консолидиращи съществуващите, одобрени и предвидени планове по прозрачен начин, и да гарантира, че тези буферни зони са категорична (ясна) част от новия план за управление.*

ДРУГИ УСЛОВИЯ/ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ИЗПЪЛНИТЕЛИТЕ

ИЗИСКВАНИЯ ОТНОСНО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Относно провеждане на обществено обсъждане на Плана посочваме следните проблеми при неговото организиране като най-важните са:

- Независимо от изискванията на заданието, където изпълнителят се задължава да осигури подходяща форма за приемане на коментари, забележки и предложения по електронен път, такава не е осигурена.*
- Не е изпълнено изискването на заданието „Изборът на мястото, датата и часа за провеждане на обсъждането трябва да осигурява възможност за: достатъчно време за пристигане на представители от отдалечени места; достатъчно време за изказвания; максимално широко участие на обществеността;“ като изпълнителят е избрал за провеждане на общественото обсъждане работен ден и предвижда то да се изпълни изцяло в работно време между 10 и 16 часа в град Банско.*

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: *Въз основа на направените констатации по-горе за значимо неизпълнение на Заданието и несъобразяване, и противоречие с решенията на Комитета за световното наследство следва Проекта за План да бъде върнат на Изпълнителя и да не бъде одобряван в този му вид. Изразяваме съмнение, че документа може да бъде преработен в кратки срокове, така че да отговори на изискванията на Заданието и Решенията на КСН. Последното от своя страна предполага прекратяване на процедурата за разглеждане на ПУ и разработване на ПУ, който да се основава върху зонирването, нормите и режимите от ПУ от 2004г, като те бъдат съобразени със сегашното състояние на Национален парк Пирин.*